

Notitie Omgeving Combiblok

1 Aanleiding

Sinds de oplevering van het Combiblok, een woningbouwcomplex van Eigen Haard en Stadgenoot aan de Nieuwe Osdorpergracht, zijn er vanuit bewoners klachten gekomen. In het begin gingen de klachten voornamelijk over de (geluids)overlast van kinderen uit het complex (veel grote gezinnen). Na een aantal maatregelen leken deze klachten opgelost.

Sinds eind 2023, vermoedelijk sinds de opening van de doorgang naar het Osdorpplein, is er een (kleinere) groep bewoners met hernieuwde klachten. Deze klachten richtten zich voornamelijk op de ervaren geluidsoverlast rondom de woningen op de oostkop. Zij hebben hun klachten op verschillende manieren onder de aandacht gebracht bij de gemeente en de woningcorporatie. Helaas ontbrak juiste coördinatie binnen de gemeente, waardoor de ernst van de klachten werd onderschat. Dit heeft geleid tot nog meer klachten en frustratie bij de bewoners.

Op 13 februari 2024 werd er vanuit het projectteam Stadscentrum Osdorpplein een bewonersbijeenkomst georganiseerd over het aangepaste ontwerp van de Nieuwe Osdorpergracht en bruggen. Ondanks dat het gebiedsteam had aangegeven dat er klachten waren, was de projectgroep er niet goed genoeg van op de hoogte hoe groot deze klachten waren. De aanwezige bewoners hebben deze bijeenkomst gebruikt om hun klachten onder de aandacht te brengen.

Inmiddels is er contact geweest tussen het stadsdeel, het projectteam, Stadgenoot en Eigen Haard en is er een overzicht van de klachten. De klachten gaan over diverse soorten overlast die zij ervaren: geluid, afval, uitlaatgassen, verkeersveiligheid en daardoor schade aan de psychosociale gezondheid.

In deze notitie worden de verschillende klachten toegelicht en worden vervolgstappen voorgesteld om deze waar mogelijk op te lossen.

2 Klachten

De klachten komen van bewoners van het Combiblok, een nieuw woonblok gelegen tussen het Hoekenespad en de Nieuwe Osdorpergracht. De meeste bewoners wonen hier sinds de oplevering van het blok in 2019. De klachten

komen van bewoners die aan de 'kop' van het Combiblok wonen op het Hoekenespad; dus naast de doorsteek tussen naar de Jan Celestraat.

De overlast die de bewoners aangeven is breed, waarbij de bewoners aangeven de grootste overlast te ervaren van geluid. De slaapkamers liggen aan de straatkant waardoor geluid van de straat daar goed hoorbaar is.

1. Geluidsoverlast:

- o Door verkeer. Sinds de opening van de doorsteek tussen Hoekenespad en de Jan Celestraat ervaren de bewoners van het Combiblok nog meer geluidsoverlast dan zij al ervoeren door gemotoriseerd verkeer: brommers, scooters, motoren, auto's, pakketbezorgers met stationair draaiende motoren.
- o Lawaai van voetgangers, groepen kinderen, scholieren, uitgaanspubliek.
- o De bewoners vrezen dat het besluit om twee voetgangersbruggen minder te maken tot meer drukte en overlast leidt op de brug ter hoogte van Volharding - Jan Celestraat. Daarnaast is ook de hoek van de Volhardingsbrug aangepast, wat in de ogen van de bewoners tot nog meer overlast zal leiden.
- o De ligging van hoofdnet fiets langs dit woonblok nodigt uit tot veel verkeer.
- o Door stationair draaiende automotoren, en 's avonds/ 's nachts joyrijdende auto's en motoren op het pal tegenover de locatie gelegen tijdelijke parkeervlak;
- o Door de vele kinderen die in het blok wonen.
- o Door weerkaatsing van geluid tussen (toekomstige) gebouw Twins en Combiblok.

2. Vuil/afval:

- o O.m. het gevolg van het ter plaatse dumpen van afval op de voormalige, tijdelijke grofvuilplek. Daarnaast waait er veel zwerfafval door de straat/omgeving.

3. Uitlaatgassen/ stankoverlast:

- o Binnendringende stinkende, ongezonde uitlaatgassen van tegen de gevel geparkeerde auto's die vaker uren de motor stationair laten draaien. De gassen (en het lawaai) dringen slaapkamers binnen, welke zich allen aan de straatkant bevinden;

4. Fysieke onveiligheid:

- o Voor de vele kinderen en kwetsbaren in het complex: brommers en scooters rijden op het trottoir en dikwijls gevaarlijk hard; bedreigingen na aanspreken op ongewenst gedrag;

5. Nieuwe plannen SuHa2C:

- o In het gesprek tussen de bewoners en de gemeente van 28 maart 2024 gaven bewoners aan dat ze dachten aan een water te komen wonen aan de oostzijde, nu komt er een groot woonblok met sociale huurwoningen recht tegenover hun woning. Dit leidt o.a. tot meer zorgen over extra geluidsoverlast door weerkaatsing van geluid tussen gebouwen. Op 16 april 2024 is er door Eigen Haard een informatiebijeenkomst georganiseerd over de nieuwbouwplannen voor de Twins (SuHa2C + Bladergroen). De

gemeente was hier ook bij aanwezig. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met bewoners waarbij deze zorgen wederom zijn geuit.

Als gevolg van de overlast ervaren bewoners psychosociale gezondheidsproblemen: ernstige en soms extreme slaap-waakritmeverstoring en slaapttekort, ergernis, stress, etc. Bewoners houden ook overdag balkondeuren en ramen gesloten en ventileren daardoor onvoldoende.

De bewoners dragen zelf de volgende oplossingen aan:

- o Het sluiten van de doorsteek
- o Een tunnel i.p.v. een brug
- o Een glazen geluidsmuur

3 Getroffen maatregelen

De volgende maatregelen worden (gemeente breed) al getroffen:

- o Dat ten aanzien van de geluidsoverlast als gevolg van de vele kinderen die in het blok wonen, een speelplaats ten zuiden van het Hoekenespad is gerealiseerd (inmiddels opgeleverd). Ook de speelplek op het Johan Ammanplantsoen wordt deze zomer opgeleverd.
- o Aan de kant van de Nieuwe Osdorpergracht is op 3 april 2024 een fietssluis aangelegd, waarmee scooters worden ontmoedigd via deze route te rijden. Helaas werden de hekken, waarmee de sluis is aangelegd er steeds uitgetrokken door voorbijgangers, die hier toch met een scooter willen passeren. Hier zijn meldingen over gemaakt door bewoners. Naar aanleiding van deze meldingen zijn de huidige nietjes (met beton) versterkt in de grond geplaatst. Uit een reactie van de bewoner blijkt dat de sluis nu wel lijkt te werken en daardoor de overlast aan deze zijde in ieder geval is verminderd.
- o Dat ten aanzien van handhaving sinds mei 2024 €1,9 mln extra beschikbaar is gesteld voor handhaving. Waarmee ook 's nachts extra capaciteit ingezet kan worden. Handhaving is expliciet geïnstrueerd om op deze locatie extra te handhaven.
- o Er worden 'vliegende brigades' ingezet voor zwerfafval. Hier is nu dus extra inzet voor vrijgekomen.
- o Vanaf 1 januari 2025 krijgt Amsterdam een uitstootvrije zone voor brom- en snorfietsen (ook scooters). Dat betekent dat brom- en snorfietsen die per 2025 nieuw op kenteken worden gezet en de zone willen betreden, uitstootvrij moeten zijn. Brom- en snorfietsen met een verbrandingsmotor en een datum eerste toelating (DET) vanaf 1 januari 2025 worden geweerd. Voor bestaande brom- en snorfietsen op fossiele brandstoffen is er een overgangsregeling. Vanaf 1 januari 2030 worden alleen nog uitstootvrije brom- en snorfietsen toegelaten tot de uitstootvrije zone. Op den duur zal dit de geluidsoverlast voor de hele stad verminderen.

4 Inventarisatie aanvullende maatregelen

4.1 Geluid

Om te weten wat de overlast precies is en de impact van maatregelen te toetsen, moeten we de geluidsoverlast vastleggen. Het projectteam is in overleg met experts binnen de gemeente om het geluidsniveau te modelleren en voornemens dit vervolgens uit te voeren.

4.2 Aanpassing gebouw

Stadgenoot geeft aan dat de woningen volgens de norm zijn gebouwd en dat er geen aanpassingen van de woningen gemaakt kunnen/zullen worden.

4.3 Afsluiting doorsteek

- o Afsluiten van de doorsteek leidt tot vermindering van de bereikbaarheid van het gebied. Ook voor ouderen en minder validen die van en naar het centrum moeten wordt de route behoorlijk langer als de doorsteek opgeheven wordt.
- o Het sluiten van de doorsteek verplaatst het probleem, het verkeer zal immers een andere weg moeten vinden. Dit betekent dat de overlast op andere plekken toeneemt. Het is dus het verplaatsen van het probleem, en niet oplossen.
- o Wanneer de doorsteek gesloten wordt, leidt dit tot intensiever verkeer in de Nicolaas Anslijnstraat. In deze straat staat de komende jaren al veel te gebeuren. De Mix is in aanbouw (groot complex van 500+ woningen), daarnaast gaat hier de bouw van de Twins (SuHa2C + Bladergroen: twee grote woningbouwcomplexen) starten en de aanleg van de Nieuwe Osdorpergracht. Dit betekent dat in deze straat de komende jaren nog veel bouwverkeer zal rijden. Hierdoor is het van belang dat fiets en voetgangersverkeer hier niet nog meer toe gaat nemen.

Vanwege deze nadelen ziet de gemeente het sluiten van de doorsteek niet als een mogelijke maatregel.

4.4 Drempel of fietssluis

In de tijdelijke situatie kan een fietssluis of drempel worden geplaatst. Dit zou dus gaan om de periode totdat de Nieuwe Osdorpergracht is gerealiseerd. De maatregel zou zijn om scooters en brommers te ontmoedigen om deze route te nemen en als ze dat doen, de snelheid te verminderen.

Een fietssluis in de vorm van hekjes creëert wel een mogelijke hangplek voor jongeren en uitgaanspubliek. Het zorgt ook dat de scooters en brommers na het

passeren extra geluid produceren vanwege optrekken. Dit kan dus ook leiden tot meer of andere overlast en/of sociale onveiligheid. Deze maatregel wordt daarom alleen uitgevoerd als de meerderheid van de omwonenden hiermee instemt.

4.5 Camera

Met de afdeling veiligheid onderzoeken wij de mogelijkheid om een camera ter hoogte van de doorsteek te plaatsen. Dit zou gaan om een camera met 360 graden zicht die direct met de politie is verbonden. Het doel is om de overlast in dit gebied te verminderen.

4.6 Tunnel

Een tunnel is een oplossing met grote gevolgen. Hieronder wordt zo goed mogelijk op een rij gezet wat de voor- en nadelen zijn:

Technische uitdagingen

Technisch is het zeer uitdagend om een tunnel te maken tussen de Jan Celestraat en het Hoekenespad. Hieronder de belangrijkste uitdagingen toegelicht:

- o Vanwege de gracht dient de tunnel vrij diep te worden aangelegd. Om de helling voor fietsers niet te steil te maken, moeten de toe- en afritten erg lang worden. Hiervoor is te weinig ruimte.
- o Dit neemt ook veel ruimte in waardoor er minder plek overblijft voor groen, parkeren of andere maaiveldvoorzieningen.
- o Op de plek waar de tunnel zou komen liggen, zijn veel kabels en leidingen die verlegd moeten worden.

Vanwege deze technische uitdagingen zijn de kosten voor een tunnel hoog. In ieder geval veel hoger dan een brug. Dit betekent dat er minder geld overblijft voor andere zaken zoals infrastructuur, handhaving, jeugdzorg etc.

Het belangrijkste doel van de tunnel is om de geluidsoverlast te beperken. Het ontwerp van de tunnel zal dusdanig moeten worden gemaakt, dat het de geluidsoverlast vermindert. Dit is lastig, omdat de wanden van de tunnel juist een echo-effect geven en daarmee de geluidsproductie juist verhogen. De wanden zullen dus uitgevoerd moeten worden met geluiddempende wanden tot boven het maaiveld om het gewenste effect te creëren.

De tunnel hoort bij fase 2 van de gracht die pas na de bouw van de Twins start met de bouw. Volgens de huidige planning zou de brug/tunnel dus ergens in 2030 klaar zijn. Dan is ook de uitstootvrije zone ingevoerd, dus de tunnel is geen oplossing voor geluid van de verbrandingsmotor van scooters en brommers.

De tunnel vergroot de kans op (sociaal) onveilige situaties, vanwege de verlaagde zichtbaarheid voor het stuk onder de gracht. Natuurlijk is handhaving en cameratoezicht mogelijk, maar dit kost weer extra geld in beheer en het is de vraag of dit veilig genoeg is.

De tunnel is geen oplossing voor de stankoverlast/uitlaatgassen en afval.

Conclusie

De voordelen van de tunnel zijn beperkt en misschien zelfs negatief voor het gebied in haar totaliteit vanwege de verhoogde kans op (sociaal) onveilige situaties. Gezien de technische uitdagingen en hoge kosten ziet de gemeente geen oplossing in het aanbrengen van de tunnel.

4.7 Geluidswerende glazen wand

Een glazen wand heeft een positief effect op de geluidsoverlast. Als de geluidsoverlast echter met name van brommers en scooters komen, dan geldt hetzelfde voor de tunnel, dat de geluidswand op de lange termijn geen oplossing biedt.

Een glazen wand vergroot de kans op (sociaal) onveilige situaties en beperkt de toegankelijkheid en bereikbaarheid. Het lost de overige problemen met afval en stankoverlast niet op. De glazen wand kost geld, inclusief kosten voor beheer, er is kans op graffiti e.d. Ten slotte tast een geluidswand het stadsgezicht aan.

Ook de geluidswand levert weinig voordelen op en heeft misschien zelfs een negatieve invloed voor het gebied in zijn totaliteit, ziet de gemeente geen oplossing in de glazen wand.

4.8 Omleidingsroute Hoekenesbrug

Wanneer werkzaamheden aan de Hoekenesbrug plaatsvinden moet er een omleidingsroute voor (auto)verkeer komen. Er was rekening mee gehouden dat de doorsteek van de Volharding naar de Jan Celestraat een mogelijke omleidingsroute zou zijn. Vanwege de reeds aanwezige klachten van bewoners zijn wij aan het onderzoeken deze doorsteek niet toegankelijk te maken voor autoverkeer.

4.9 Bebording

Plaatsing bordje om automobilisten te stimuleren niet met de achterkant naar de woningen te parkeren i.v.m. uitlaatgassen.

5 Grensoverschrijdend gedrag

Tot slot en erg belangrijk: De manier waarop gecommuniceerd wordt door enkele personen die de klachten aandragen, wordt als vervelend en soms zelfs grensoverschrijdend ervaren. Er zijn meerdere omwonenden die bij de gemeente hebben aangegeven dat ze hun mening niet durven geven in het bijzijn van deze personen. Ook medewerkers van de gemeente hebben meermaals een gesprek moeten staken vanwege grensoverschrijdend gedrag. Het gaat hier om beledigingen, het niet laten uitpraten en zelfs intimidatie. Dit gedrag is over een langere periode, door meerdere personen en bij meerdere samenkomsten gesignaleerd.

Het behoeft geen uitleg dat de gemeente geen enkele vorm van grensoverschrijdend gedrag tolereert. De gemeente staat voor de veilige (werk)omgeving van haar inwoners en werknemers. De betreffende personen zijn hier al meerdere keren op gewezen. De gemeente blijft graag op een prettige manier in gesprek en hoopt op een passende oplossing voor alle betrokkenen.